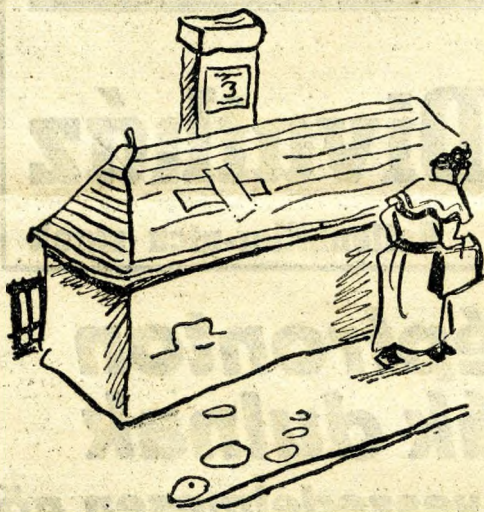

BARANGOLÁS ÓBUDA LEGÖREGEBB UTCÁIN

Úgy kanyarognak a kis utcák, mint a sós-percec ferde ívei. *Itt még makulátlan a régi, apró házak sora*, nem úgy, mint a Tabán utódjának kiszemelt Vizivárosban, ahol már a földszintes, macskaköves udvarú házak során egyre-másra ágaskodnak a kék ég felé az emeletes, vasbetonpilléres, modern bérházak.

Ez a világ, ami itt fogadja a barangolókat, hamisítatlanul az, ami száz esztendővel

ezelőtt volt. Ház házacská mellett, nagy, festett fakapu, balra, jobbra egy vagy két ablak, az ablakokban muskátli, fuxia, harangvirág, ódon csipkefüggöny, pamuttal hímzett túpárna, no meg itt-ott csibukozó, öreg bácsik, akik a koradélután enyhés melegében a vastag falak közt keresnek menedéket és egy kis spektakulumot a magunkfajta sétálók látványosságában.

Az ácsok házsora

A Szentendrei-úton bájosnál bájosabb virágos udvarok mutogatják magukat a félig kitámasztott kapuk nyílásán. Érdekes: *ez az egyetlen utca Óbudán, ahol kitárják a kaput.* Másutt mindenütt tilosra áll a tölgyfakapu mázolt síkja a kíváncsi szem előtt, de itt, errefelé, talán kérkednek is a látnivalókkal. Az udvarok, ha picik is, *mindegyike szimpadi bájjal kelleti zöld bokrait, estikevirágait, gránátalma- és leánderfácskáit.* Itt álmodik és erről álmodik a kispolgár.

Ami túl van a Szentendrei-úton, az már óbudai viszonylatban is provincia. A Kerék-utca házai — szép, hosszú utca — olyan kicsinyek, hogy amelyik mellett tizenkét lépés visz el, *az már szinte „háztömb” benyomását kelti.* A 23-as számú ház, például, rendes, kapus, ablakos ház létére *nem szélesebb hat lépésnél...* Úgy beszélnek, hogy ez az utca százötven esztendő és akkoriban *az ácsok utcája volt.* Az épületek takaros sora valóban sejteti, a szakemberek „házi használatra” készített munkáját. Azt is mondják, hogy több háznak a tetőszerkezete még ma is a régi, másfél-század előtti.

Az óbudai ácsoknak ez az egykoronvaló utcája szinte kihalt. Egyetlen ablaka, kapuja sincs tárva, a deszkapalánkokon pillantásnyi rés sem található. Zárt menetébe a legkisebb tabáni utcákat lepipáló szűk türemléssel hajlik be az Ek-utca. *Négy ház az egész utca, papsajt a házak fala mentén, az egyiken a legbájosabb ablak, amit valaha láttunk: telidesteli cserépbeültetett, nyíló harangvirággal.*

Mint egy fecskefészek...

A Kórház-utca képét már átmodernizált tűzletházak rontják. Csunya portálok feszülnek a régi falakon, bár van köztük egy kedves bolt is. Bejáratostól, kirakatostól öt lépés hosszú, cégtáblája viszont ezt a megdicsőülő feliratot viseli: *Óbuda Divatcsarnoka.* Egyebekben sok, nyomorúságos viskót látni errefelé. A Solymári-út 27-es

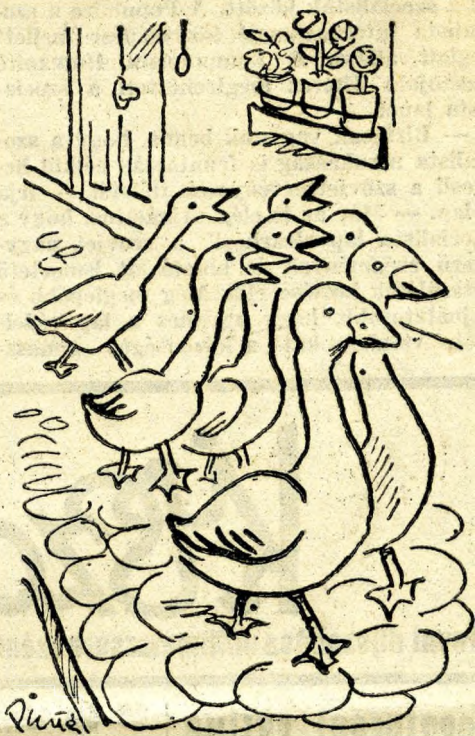
számú, fazsindelyes háza oly alacsony, hogy a házszámtáblát — a kéményre szegeztek. A mindössze két házból álló Törzs-utca egyik saroképületén a tetőzet — a kibefutó levegőt nem számítva — *ötféle anyagban pompázik.* Egy darabon cserép, aztán fazsindely, majd deszka, szegezett lécs és kátránypapír. *Olyan megható, mint egy fecskefészek...*

Innen fordulunk be Óbuda legrégebb utcájába, a Szőlőkert-utcába. Ez az utca is titokzatos, még zárkózottabb, mint a Kerék-utca, mert a házak között nem deszkapalánk, hanem *török háremudvarokra emlékeztető magas köfal vonul.* Eppen csak a tetejét engedi látni az errefelé kedvelt körtefáknak. Az utca szintje nincs feltöltve, a házak mégis igen alacsonyak. *A 41. számú ház ablakai a földtől húsz centiméternyire kezdődnek.* Egy ház kapuját találjuk nyitva, a 18-as számú sarokházét. Szomorú, papsajttal lepett udvarra nyílik a kapu és bent, a papsajtnak erre a kétes bájú oázisára három, egymásmellé épült kis ház *csudálkozik.* Három mesebeli kis nyomorpagoda, de a külön-különálló pallérmegoldásokat együvé markolja a közös papsajt, meg az összebarátkozott gyerekek hempergő jókedve.

Kadarka, libák és egy házsám a Pacsirtamező-utcából

Nem járnánk Óbuda legősibb fészkeiben, ha nem errefelé találnók a legkedvesebb, legrozogább kiskocsmát, ahol *szinte áhitattal isszák a helyi lakosok a híres óbudai pirosbort, a kadarkát.* A kert maga a Csipkerózsika elvarázsolt vadonja. Gízgaz, vadszőlő, petuniák és sarkantyúvirágbokrok között állnak a bicegő asztalok. A helyi közönség fött tojást fogyaszt foszlósbélű kenyérrrel a bor mellé. Ezt nyújtja az étlap, meg — ahogy a kocsmáros mondja — kalbászt. De a pesti látogatók kedvéért rántottcsirke is készülhet — ab ketrec. Úgy egy óra alatt... Aki erre vetődik, úgyszólván utasember-számba megy, így hát rábólint az egy órára, miként Pickwick úr cselekedte annak idején az ódon fogadók hűvös vendégszobáiban, a rozspálinkás pohár mellett.

Este, ahogy megyünk a város felé, az

egyik utca aszfaltozott járdáján szép, szabályos libacsapat gágog. Gunárral az élükön, alig pár percnyire a villamossínektől. Megejtő kép; kell ide több romantika?

És most még egy címet adjunk meg mindazoknak, akiket andalgó útjuk Óbudára vezet: Pacsirtamező-utca 73. Ezt meg kell nézniük. Az utcáról drótkerítés, mögötte kis kert, tele cserpesvirággal és hátrább egy házikó... *Kéménnyel, tetővel, ablakkal, ajtóval, lámpafénnyel.* Az egész pedig akkora területre épült, mint egy nagyobbfajta ebédloasztal. Ez a ház eleven illusztráció a Jancsi és Juliskához. Vagy a Hét törpé-hez? Nem tudjuk...

Undi Imre